

Мінприроди стосовно організації та проведення тематичних наукових, освітніх, просвітницьких заходів, ініційованих фахівцями ДЕА, громадськістю. Згідно вимог законодавства в Україні постійно має здійснюватися також і моніторинг виконання вимог щодо платних послуг, які можуть надаватися ПЗУ [3]. Нормативно-правова база, яка має регулювати господарську діяльність, зокрема надання послуг національними природними парками (далі – НПП) України, зумовлює розширення та удосконалення додаткових послуг (в т.ч. і платних) ПЗУ, передбачає виготовлення певних виробів із природних ресурсів, які згідно нормативів мають право використовувати ПЗУ на своїх територіях. Такі умови господарювання не суперечать вимогам збалансованого розвитку й можуть бути наочним прикладом раціонального використання природних ресурсів, оптимізації виробничих процесів, забезпечення роботою місцевих мешканців, що відповідає потребам нині та майбутнього розвитку територій, адже поєднує екологічні, соціальні й економічні сегменти господарювання. Серед платних послуг, які мають важливе значення для популяризації ПЗФ, можна виділити рекреаційні. Серед обов'язків суб'єктів рекреаційної діяльності у межах територій та об'єктів ПЗФ – надання рекреантам необхідної, доступної, достовірної та своєчасної інформації про рекреаційні послуги, програму обслуговування, можливі ризики під час подорожей, роз'яснення щодо їхніх прав та обов'язків; забезпечення виконання вимог чинного законодавства щодо раціонального використання природно-рекреаційних ресурсів та їх збереження. Серед основних напрямів ведення рекреаційної діяльності у межах територій та об'єктів ПЗФ, визначених у Положенні про рекреаційну діяльність, є наступне:

- створення умов для організованого та ефективного туризму, відпочинку та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних природних комплексів та об'єктів;
- забезпечення попиту рекреантів на загальнооздоровчий, культурно-пізнавальний відпочинок; туризм; любительське і спортивне рибальство та полювання тощо;
- обґрунтування і встановлення допустимих антропогенних (рекреаційних) навантажень на території та об'єкти ПЗФ України;
- організація рекламно-видавничої та інформаційної діяльності, екологічної просвіти серед відпочиваючих, туристів у межах територій та об'єктів ПЗФ України;
- формування у рекреантів та місцевих жителів екологічної культури, бережливого та гуманного ставлення до національного природного надбання [1-3].

Аналізуючи зміст основних напрямів ведення рекреаційної діяльності у межах територій та об'єктів ПЗФ, доцільно акцентувати увагу на те, що суб'єкти, задіяні в процесі рекреаційної діяльності, мають володіти достатньо високим рівнем знань щодо питань організації та надання послуг рекреантам, режиму охорони відповідних природних комплексів та об'єктів; розумітися в проблемних питаннях просування рекреаційних послуг потенційним споживачам, регулювати механізм впливу на довкілля від любительського та спортивного рибальства і полювання тощо. Суб'єкти рекреаційної діяльності (фізичні та юридичні особи) мають володіти достатньо високим рівнем знань в економічних, юридичних питаннях щодо визначення антропогенного впливу на рекреаційну територію та певні рекреаційні об'єкти. До суб'єктів рекреаційної діяльності висуваються й вимоги до запровадження екологічної просвіти серед певних прошарків населення, що вимагає від них відповідних знань і навиків, набуття певних ділових зв'язків з іншими спеціалізованими установами (організаціями, підприємствами).

Зважаючи на те, що для фахівця-еколога в сучасних умовах господарювання удосконалення своїх знань та навичок має стати мотивацією вчитися протягом усього життя, науково-педагогічні працівники таких кафедр ДЕА, як збереження біорізноманіття, економіки природокористування, серед своїх основних завдань визначили потребу дослідження та аналізу досвіду тих країн, які очолюють десятку за показником індексу людського розвитку (далі – ІЛР). За офіційними даними з-поміж 135-ти країн, представлених у Звіті за 2010 рік, виокремлено «Топ-10», які найпомітніше змінили ІЛР за останні 40 років (Оман, Китай, Непал, Індонезія, Саудівська Аравія, Лаос, Туніс, Південна Корея, Алжир і